

عنوان مقاله:

بررسی مقاومت نسبی گونه‌های مهم اکالیپتوس به بیماری خشکیدگی سرشاخه و زوال ناشی از قارچ *Nattrassia mangiferae* در استان خوزستان

محل انتشار:

مجله تحقیقات حمایت و حفاظت جنگل‌ها و مراتع ایران، دوره 4، شماره 1 (سال: ۱۳۸۵)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسنده‌گان:

A. N. Salari - موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع، ص. پ. ۱۱۶-۱۳۸۵، تهران

M. R. Arefipoor - موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع، ص. پ. ۱۱۶-۱۳۸۵

A. Azizkhani - موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع، ص. پ. ۱۱۶-۱۳۸۵

M. Zahedi - موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع، ص. پ. ۱۱۶-۱۳۸۵

خلاصه مقاله:

بیماری زوال و خشکیدگی سرشاخه، مهمترین بیماری درختان اکالیپتوس در استان خوزستان است. برای بررسی مقاومت گونه‌های مهم اکالیپتوس، از میان گونه‌های موجود، چهار گونه و یک پروونانس *Eucalyptus camaldulensis*, شامل *E. camaldulensis* ۹۶۱۶، *E. sargentii*, *E. microtheca* و *E. gillii* که دارای صفات مطلوبتری بودند، به دو روش شاخه‌های بریده شده در آزمایشگاه و آلودگیردن نهالها در گلخانه مورد ارزیابی قرار گرفتند. در روش شاخه‌های بریده شده از هر گونه، هشت سرشاخه تقریباً همسن به قطر یک سانتیمتر و طول ۲۵ سانتیمتر تهیه گردید. پس از ضدغوفونی سطحی با الکل سفید، در وسط هر قطعه به وسیله چوب پنبه سوراخ کن دیسکی از پوست به قطر ۵ میلیمتر تا سطح لایه کامبیوم برداشته شد. مایه زنی با قراردادن دیسکهای هم اندازه از حاشیه پرگنه در حال رشد، جدایه ADS^۴ (بدست آمده از گونه *E. sargentii* بیمار، از دب حردان اهواز) روی هر شاخه انجام گرفت. محل مایه زنی با یک لایه پارافیلم و دو لایه چسب کاغذی پوشانده شد. شاخه‌های مایه زنی شده در ظرف‌های پلاستیکی قرار داده شده و در انکوباتور در دمای 35 ± 1 درجه سانتیگراد و رطوبت نسبی 85 ± 5 درصد به مدت دو هفته نگهداری شدند. در روش آلودگیردن نهالها، از هر گونه اکالیپتوس مورد آزمایش ۸ نهال سالم و شادات انتخاب و روی ساقه هر نهال با فاصله ۱۵ سانتیمتر از سطح گلدان دیسکی به قطر ۵ میلیمتر برداشته و عملیات مایه زنی و انکوباسیون مشابه روش شاخه‌های بریده انجام گردید. در تیمار شاهد به همان ترتیب و فقط دیسکی از محیط کشت P.D.A. بدون قارچ مورد استفاده قرار گرفت. پس از بیان مدت آزمایش، پوست قطعات و نهالهای مایه زنی شده را برداشته تا حاشیه زخم‌ها مشخص شد. سپس حاشیه زخم‌ها روی طلق شفاف پلاستیکی ترسیم و به کاغذ سفید منتقل گردید. با استفاده از پلائیمتر دیجیتال مساحت زخم‌ها اندازه گیری شد و میانگین اندازه زخم‌ها مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. نتایج این بررسی بر اساس میزان پوسیدگی ایجاد شده توسط قارچ عامل بیماری بر روی گونه‌های مورد آزمایش محاسبه گردید و مشاهده شد که در سطح ۶۱٪ اختلاف معنی دار دارند. با نمونه برداری از حاشیه زخم‌های ایجاد شده روی گونه‌های مورد آزمایش و کشت بر روی P.D.A. قارچ مایه زنی شده دوباره جدا سازی گردید. در این بررسی از میان درختان اکالیپتوس مورد آزمایش در هر دو روش، گونه‌های سارجنتی و کامال دولنسیس معمولی مقاومت بیشتری از گونه‌های میکروتکا، ژیلی و کامال دولنسیس ۹۶۱۶ نسبت به قارچ *N. mangiferae* نشان دادند. مقاومترین گونه سارجنتی و حساسترین آنها پروونانس کامال دولنسیس ۹۶۱۶ بوده است.

کلمات کلیدی:

مقاومت، بیماری قارچی، اکالیپتوس، خوزستان، *Nattrassia mangiferae*

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2076799>

